

BIJZONDERE ERVARINGEN VAN EEN RINGER

De slechtvalk

H.S. Lichtenbeld

Op vele hoge gebouwen zijn in de afgelopen jaren grote broedkisten geplaatst. Deze zijn speciaal voor de slechtvalk. Er is in Nederland een slechtvalkwerkgroep die zich bezighoudt met het wel en wee van deze prachtige valk. In mijn woonplaats IJsselstein hangt al enige jaren zo'n kast en wel in de zendmast van IJsselstein. In 2012 zijn hier 4 jongen grootgebracht. Nu, in 2013, waren er 3 eieren. Amper een week na mijn ravenspektakel stond er weer iets geweldigs te gebeuren. Pascal belde me op woensdag en vertelde dat hij op donderdagmiddag rond 16.00 uur de slechtvalken zou gaan ringen in IJsselstein. Woensdag is mijn vrije dag, maar hoe kon ik in hemelsnaam een paar uur vrij regelen voor de volgende dag! Vrij vragen moet ingepland worden en dan liefst al minstens een week van te voren. Gelijk maar gaan bellen. "We proberen het wel", kreeg ik te horen, "maar ik beloof nog niets. Als er zieken zijn, dan wordt het lastig." Gelukkig waren er geen zieken en kon ik om 15.00 uur vertrekken. Ik was daar super blij mee en dankbaar voor en bovendien was het op mijn verjaardag!

Oh, wat spannend

Rond 16.00 uur stond ik aan de voet van de Gerbrandytoren zoals de zendmast heet. Pascal zou iets later komen en we moesten natuurlijk wachten op de beheerder. Zonder beheerder kom je nergens in en zeker niet in zo'n mast. Tegen 16.30 uur waren we met z'n drietjes aanwezig. Er mocht maar één gast mee en dat was ik! Op zich al een cadeautje. Maar wat zouden we aantreffen? Er waren in Utrecht en omstreken verschillende broedsels mislukt en dat kan best te maken hebben met dit bizarre koude voorjaar.

We gingen eerst met een lift naar boven, daarna nog een aantal trappen op, die natuurlijk rond lopen, dus na een poosje liep ik te tollen op mijn benen. In een fraaie ruimte op ruim 100 meter hoogte zetten we onze spullen neer en we gingen weer naar beneden om door een heel klein rotdeurtje op een plateau te komen, waar een gigantische kast staat. Deze kast is keurig verankerd en voor de ingang van de kast is een groot rooster geplaatst.

Oooh, wat was het Slechtvalk, 3 nestjongen - H.S. Lichtenbeld

spannend toen we voorzichtig de grote deksel omhoog haalden. Ja hoor, drie jongen van ongeveer 3 weken oud keken ons verbaasd aan met een blik van: "we hebben honger, hebben jullie postduif, houtduif of Turkse tortel voor ons?" Ze stonden nog net niet te watertanden, maar veel scheelde het niet.

Een graadje heftiger

We deden snel de 3 jongen in een tas en gingen weer naar boven. Daar werd de eerste uit de tas gehaald en als eerste de klauwmaat (inclusief nagel) gemeten. Tot ongeveer 100 mm is het een man en groter (130 mm) is vrouw. Bij veel roofvogels zijn de vrouwtjes groter dan de mannen en dat geldt dan natuurlijk ook voor de poten. Een oorverdovend "kekkekkekkek" steeg op uit de tas. Allemachtig, de raven waren heftig, maar dit was nog een graadje heftiger. De kracht straalde er vanaf. Het bleken 3 broers te zijn en alle drie werden ze geringd met staal en een kleurring. Na te zijn gewogen, gemeten en natuurlijk gefotografeerd mochten ze weer terug de kast in. Gelijk kwam die blik van "honger" weer terug. Pa en ma waren in de buurt, we hoorden ze kekkeren, maar ze vielen ons niet lastig.

Eenmaal beneden was ik er beduusd van. Met handpennen van nog maar 3-4 cm waren ze al sterk. Ik had een vogel in de hand die al vlieg oefeningen ging doen, terwijl ik hem bij de poten vasthield. Zonder volgroeide armen en handpennen moest ik hem erg goed vasthouden. Wat een kracht zat er in die vleugels en wat waren die spieren al ontwikkeld. Geweldig! Mijn dag kon niet meer stuk. Ik was jarig en had zojuist het mooiste cadeau ooit gekregen:

Slechtvalk, nestjong - H.S. Lichtenbeld

een slechtvalk als handsoort! Wat geweldig om een soort als de slechtvalk op deze manier beter te leren kennen.

Ook de slechtvalk is met een opmars bezig. In 2012 werd de Nederlandse populatie geschat op 120 paren, terwijl de soort in de jaren 60 van de vorige eeuw bijna verdwenen was. Het gebruik van pesticiden als DDT was deze soort en ook andere roofvogels bijna fataal geworden. Gelukkig zijn er veel mensen die roofvogels een warm hart toedragen, en ze op een goede manier kunnen helpen, maar af en toe hoor je ook berichten dat ze worden neergeschoten.